

13) Forhandling om udenrigsministerens redøgørelse af 28. april 1982:

Redøgørelse om Grønlands forhold til EF.

(Redøgørelse nr. R 9. Anmeldt 28/4 82. Redøgørelsen givet 28/4 82. Anmodning [Meddelelse] om forhandling 28/4 82).

Forhandling

Lissa Mathiasen (S):

De grønlandske vælgere har sagt nej til at forblive i EF, og det er grønlændernes valg, det er det valg, de som et frit folk har ret til at træffe. Socialdemokratiet og regeringen har tidligere erklæret, at vi ville respektere den afgørelse, som grønlænderne måtte træffe. Derfor tager den socialdemokratiske gruppe udenrigsministerens redøgørelse til efterretning, og hermed har vi altså klart tilkendegivet, at det er grønlændernes egen afgørelse.

Grønland er medlem af det danske rigsfællesskab, men med hjemmestyreordningens gennemførelse for godt 3 år siden er grønlænderne blevet et selvstændigt folk, der ønsker øget selvstændighed. Grønlænderne har ønsket en associeringsordning, der svarer til den, der gælder for visse britiske, franske og hollandske oversøiske lande og territorier, den såkaldte OLT-ordning.

Socialdemokratiet ønsker for grønlænderne, at de må få en sådan aftale, og vi vil opfordre regeringen til positivt i overensstemmelse med løfterne til grønlænderne at arbejde på en associeringsaftale, der er tilfredsstillende for det grønlandske folk.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Efter at have læst udenrigsministerens redøgørelse om Grønlands forhold til EF – og jeg skal takke for den – spørger jeg mig selv, om denne sag nu også er blevet grebet rigtigt an. Regeringen har tilkendegivet, at Danmark ikke vil modsætte sig et eventuelt grønlandsk ønske om efter hjemmestyrets indførelse at forlade EF, og det kan regeringen naturligvis gøre og sige på eget ansvar. Men da ønsket blev fremsat, kunne vi måske noget tydeligere og stærkere have tilkendegivet, at vi beklager det grønlandske skridt, for det gør vi. At Grønland træder ud af EF – hvis Grønland træder ud af EF – betyder ikke rigsfællesskabets opløsning, men det skaber

problemer for rigsfællesskabet, og det skaber også problemer for det unge grønlandske hjemmestyre. At det skaber problemer for Danmark, er noget, vi må leve med.

Det var måske nok klogt, at Danmark ikke blandede sig i kampagnen forud for den grønlandske vejledende folkeafstemning, men burde den danske regering mon ikke forud for denne afstemning have gjort det meget mere klart, dels hvilken usikkerhed den skaber for Grønland, dels at specielt grønlandske problemer jo kan og altid har kunnet forhandles med EF? EF har uhyre forståelse for Grønlands særlige stilling. Var det nødvendigt at lade det komme dertil, hvortil det nu er kommet? Jeg tvivler på det.

Så er der udfaldet af den vejledende folkeafstemning. Det blev ikke et overvældende nej til EF. Det blev en så beskedent sejr til modstanderne, at den burde have givet landstinget anledning til overvejelse og regeringen anledning til atter en gang at drøfte tingene i ro og mag med hjemmestyret. Her igen: var og er problemerne så store, at man ikke kunne have taget en runde i Bruxelles? Afstemningen var jo kun vejledende. Vejledte den så klart og entydigt, at andre veje fra afstemningsdagen var aldeles lukkede? Også her har jeg mine tvivl.

Det konservative folkeparti vil naturligvis respektere den grønlandske opfattelse, at videreudviklingen af det grønlandske hjemmestyre bedst finder sted uden for Fællesskaberne. Det kan vi ikke påtage os at vurdere, det må grønlænderne selv tage stilling til. Men ud over, at Grønland ved hjemmestyret altså vil ud af EF, ved ingen i dag, altså heller ikke efter udenrigsministerens redøgørelse, det fjerneste om, hvilke vilkår Grønland herefter får for udviklingen af sit hjemmestyre. Vi ved, at store EF-tilskud falder bort, og at Danmark ikke forhøjer bloktilskuddene. Men kan Grønland få en OLT-ordning? Kan en OLT-ordning dække Grønlands behov? Hvad sker der, hvis Grønland pludselig står med store udækkede behov, som vi har sagt at vi ikke vil dække? Det er jo en meget væsentlig del af sagens kerne.

Nu sætter vi det store apparat i gang for at få Grønland ud af EF og med i en eller anden ordning i tilknytning til EF. Det kan være, at Grønland når begge sine mål, men det er til det yderste usikkert, hvem der har